

Albert Balasch

AIXÒ, LA PEDRA

ÚLTIM QUADERN DEL FRAU

ALBERT BALASCH

AIXÒ,
LA PEDRA

ÚLTIM QUADERN DEL FRAU

Edicions 62

Primera edició: gener del 2026

© Albert Balasch, 2025

© pels dibuixos de «Encara belluga»: Tià Zanoguera, 2026

Disseny de la coberta: Jordi Romero

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Av. Diagonal, 662-664 – 08034 Barcelona
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Moelmo

ISBN: 978-84-297-8327-8
Dipòsit legal: B 22.601-2025

Tots els drets reservats

TAULA

Descàrrec, 9

ENCARA BELLUGA (EL POEMA TALP), 11

LLENYA PER TAPAR-NOS, 39

El trau al cap, 43 — El bosc, 44 — El lar, 45 — Ulls de vaca, 46 — Àngelus, 47 — La zona d'exclusió, 48 — Fer jardí, 49 — Llenya per tapar-nos, 50 — Cobla, 51 — Aquest so, 52 — La fulla blanca, 53 — Tot anirà bé, 54 — Humus, 55 — Vida nova, 56 — Penyora, 57 — La mosca, 58 — Atrida, 59 — Pentecosta, 60 — La boca, 61 — Paracord, 62 — Bateig, 63 — Metafísica, 64 — El passeig, 65 — La bèstia domesticada, 66

TROPARI (APUNTS PER AGAFAR PUCES), 67

HORES D'ESCÒRIA (UN LLIBRE D'HORES), 83

LA PEDRA (UNA ELEGIA), 131

PER CERT, 139

La llengua és un talp
el talp és el llenguatge
què en fa de constatar-ho
ho diu com ho pot dir
així de malament
com només s'ho pot dir
així de malament
com només s'ho perdona
si es deixa dir-s'ho bé
així d'impertinent
així la terra foradada
així la terra respirada
el buit i la vergonya
perquè el talp s'hi belluga
inquiet confús i cec i sol
com si es trobés a casa al clot
que és dir a les palpentes
i esgarrapar la fosca
dir les coses que diuen
i els moments encallats
en les coses que callen
dir el que sigui com sigui
i ser el que sigui ser
dir i dir-se en la fosca
en la broma tot sol
per dir-se malament

si es deixa dir-se bé
el talp que és el llenguatge.

S'arrossegà per la memòria
per túnels tous i eterns
com verms
que esberlen pensaments
que guarden llard
per posar dins la boira
la llar la bèstia llar
una llum de debò
una boca de so
llavors va parlar de les coses
que es tornen tortes
quan se les diu
pro que són mortes
si no les diu
va parlar de les coses que no són
va parlar de les coses que no hi són
soc jo el meu senyor va dir
i va parlar el pit-roig al sotabosc
la carbonera entre pinassa
el tro que no els espanta
i el fred que els acompanya
el cap que es torna fosc
fosc i espès com el llot
quan ha trobat repòs
jo soc el meu senyor va dir
un talp el mal i la claror

només un tros de temps
tancat en una gruta de raó.

Així com s'escapa la llengua
com la sorra sota l'onada
que no recula no s'escapa
així com s'escampa la parla
com la llum de la matinada
que no diu ni tampoc parla
ni sap la llengua dels humans
així també un seu dolor
a casa a la cabana i al repòs
es van perdre sota la boira
la casa la cabana i el repòs
endins del bosc sota la boira
hi ha alguna cosa que no va
alguna cosa torta que se'n va
així que intenta fer-se'n càrrec
alguna cosa que és en va
si hi va i prova de copsar-la
així com totes les arrels
que s'allunyen un tros i més
sempre una mica per dins més
així tot el que diu es torna vague
se'n va li fuig i és fum
s'amaga de la flama
i diu se'n va i ve com fum
com ve la pluja i se'n va
de les muntanyes a les valls

la pluja destralera
i va fent i traient tot l'aire
dels nabius i les vespes
dels fongs i de les nespres
la pluja consentida
de trons llampants
quan diu tot el que diu
que no pot ser res més que baf
perquè és per dins una fugida
que no recula
calla.

Va pressentir alguna cosa
un home que no sap
que cada home que pateix
pateix amb tots els homes
és un home corcat
és un home corcat
un home que no sap
que no hi ha humanitat sense monyó
que tot aquest monyó de veu de lloc
només pot ser un monyó contat
un home sense re un home despoblat
més patiment contat
ni esper ni desesper
un talp cansat de pela negra
una bestiola que arrossega terra
com una pàtria d'humus mutilat
va pressentir alguna cosa més
un home que no sap
val més que neixi tort
que no pas fort
un home que no sap
val més que visqui trist
per no ser vist
i un home que no sap
que mori absent
d'haver palpat el vent

que fa les branques tortes
que ens porta tardes tristes
i sal per adobar les restes
del cor i el cap les nostres urpes brutes
tot humus enterrat
roses i cucs
larves i bulbs.

